

Звільнення від відповідальності за вчинення антиконкурентних узгоджених дій

Наявність антиконкурентних узгоджених дій серед учасників процедури закупівлі є одним з основних питань, яке з особливою уважністю перевіряють територіальні відділення Антимонопольного комітету України.

Проте законодавство залишило шляхи безболісного відступу для суб'єктів господарювання, які, опинившись у такій ситуації, усвідомили неправильність та шкідливість своїх дій.

Тож про подальші дії, які має вжити суб'єкт господарювання для уникнення передбаченої законодавством відповідальності за вчинення антиконкурентних дій, ми розповідаємо вам у цій статті.

Підстави для початку розгляду справи про антиконкурентні узгоджені дії

Органи Антимонопольного комітету України (далі — Комітет) можуть розпочати розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції за отриманими:

заявами суб'єктів господарювання, громадян, об'єднань, установ, організацій про порушення їхніх прав унаслідок дій чи бездіяльності, визначених цим Законом як порушення законодавства про захист економічної конкуренції;

поданнями органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю про порушення законодавства про захист економічної конкуренції;

або за власною ініціативою органів Антимонопольного комітету України.

При цьому в разі, якщо заявник подає клопотання про можливість настання негативних наслідків, пов'язаних з поданням заяви, та з метою захисту його інтересів, розгляд справи розпочинається за власною ініціативою органів Антимонопольного комітету України.

Проте якщо дії чи бездіяльність, що містять ознаки порушення, не мають відчутного впливу на умови конкуренції на ринку, особі може бути відмовлено в розгляді справи.

Органи Комітету здійснюють розгляд справ про визнання вчинення суб'єктами господарювання порушень законодавства про захист економічної конкуренції,

передбачених пунктом 1 статті 50, пунктом 4 частини 2 статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді спотворення результатів торгів (тендерів), керуючись Правилами розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5-р (далі — Правила розгляду справ).

Детальніше з переліком найбільш розповсюджених узгоджених дій учасників, які стосуються спотворення результатів торгів, ви можете ознайомитися в журналі «Радник в сфері державних закупівель» № 7 (34) за липень 2014 року, на сторінках 14-15.

Звільнення від відповідальності за вчинення антиконкурентних узгоджених дій

Особа, що вчинила антиконкурентні узгоджені дії, може бути звільнена від відповідальності за одночасної наявності таких умов:

Раніше за інших учасників антиконкурентних узгоджених дій добровільно повідомила про свою участь в антиконкурентних узгоджених діях.

При цьому особа не може бути звільнена від відповідальності, якщо на момент подання заяви про звільнення від відповідальності або заяви на одержання листа Комітету, який підтверджує першість звернення особи до Комітету про звільнення від відповідальності (далі — лист-маркер), у Комітету наявні:

заява іншої особи про звільнення від відповідальності за участь у цих самих антиконкурентних узгоджених діях;

заява іншої особи на одержання листа-маркера за участь у цих самих антиконкурентних узгоджених діях;

подання Комітету з попередніми висновками у справі.

Надала інформацію, що має суттєве значення для прийняття рішення у справі.

Суттєве значення для прийняття рішення у справі має інформація про: склад учасників антиконкурентних узгоджених дій; наявність та зміст угод, нотаток, записок, листування, протоколів спільних зустрічей, які підтверджують погоджену конкурентну поведінку, з наданням відповідних підтверджених документів, доказів на паперових чи інших носіях

інформації.

Порядок подання заяв до Антимонопольного комітету України про звільнення від відповідальності за вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», затверджений Розпорядженням Антимонопольного комітету України від 25.06.2012 № 399-р.

Звільнення від відповідальності за вчинення антиконкурентних узгоджених дій не надається в разі, якщо особа не вжила ефективних заходів стосовно припинення своєї участі в антиконкурентних узгоджених діях після повідомлення про них Комітетом.

Якщо ж діяльність особи після подання заяви про звільнення від відповідальності є такою, що містить ознаки подальшої участі в антиконкурентних діях, проте має на меті отримання необхідної доказової інформації в межах і строки, погоджені особою з Комітетом, та буде надана в письмовому вигляді, то особа не буде вважатися такою, що не вжила всіх ефективних заходів стосовно припинення своєї участі в антиконкурентних узгоджених діях.

Із цією метою особа зобов'язується не розголошувати інформацію про подання нею заяви про звільнення від відповідальності.

При цьому не може бути звільненою від відповідальності особа, якщо вона:

була ініціатором антиконкурентних узгоджених дій;

забезпечувала керівництво антиконкурентними узгодженими діями;

не надала всіх доказів або інформації стосовно вчинення нею антиконкурентних узгоджених дій, про які їй було відомо та які вона могла безперешкодно отримати.

Підтвердженням того, що дії особи спрямовані на надання всіх доказів або інформації стосовно антиконкурентних узгоджених дій, є те, що вона:

у встановлені Комітетом строки надає всю інформацію та докази, які перебувають у її розпорядженні;

не знищує, не фальсифікує та не приховує інформацію або докази щодо антиконкурентних узгоджених дій;

співпрацює з Комітетом під час розслідування відповідної справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Подання заяв про звільнення від відповідальності

Юридична або фізична особа, що має намір отримати звільнення від відповідальності за вчинення антиконкурентних узгоджених дій, має право звернутися до Комітету із заявою про звільнення від відповідальності. Така заява може бути подана та підписана заявником особисто або його представником.

Заява вручається такою особою власноручно або його представником уповноваженій посадовій особі Комітету, відповідальній за прийняття заяв про звільнення від відповідальності. Відповідно до відомостей офіційного веб-сайту Комітету контактний номер телефону відповідальної особи: (063)789-15-38, електронна пошта: kartel@amcu.gov.ua.

Дата та час одержання заяви про звільнення від відповідальності та перелік доданих до неї документів фіксуються уповноваженою посадовою особою Комітету в протоколі, який підписується нею та заявником. Копія протоколу одразу надається заявникові.

Особа, що подала заяву на звільнення від відповідальності, має право подати клопотання про отримання додатку до протоколу із зазначенням відомостей про наявність чи відсутність в органах Комітету розпочатої справи про відповідне порушення законодавства про захист економічної конкуренції або наявність виданого відповідного листа-маркера. Уповноважена посадова особа Комітету протягом одного робочого дня з дня видачі протоколу повинна надати особі таку інформацію.

Заява про звільнення від відповідальності повинна містити:

повне найменування/прізвище, ім'я, по батькові, місцезнаходження/місце проживання та інші реквізити заявника;

інформацію про всіх відомих йому учасників антиконкурентних узгоджених дій (повні найменування/прізвища, імена, по батькові, місцезнаходження/місця проживання всіх суб'єктів господарювання — учасників антиконкурентних узгоджених дій, прізвища, імена, по батькові, контактні телефони та місця проживання посадових осіб суб'єктів господарювання — учасників антиконкурентних узгоджених дій та осіб, які вступали в контакти щодо узгодження дій);

час, з якого заявник брав участь в антиконкурентних узгоджених діях;

детальний опис антиконкурентних узгоджених дій [зміст антиконкурентних узгоджених дій (встановлення цін, розподіл ринку тощо); товари (послуги), щодо яких узгоджується поведінка; мета антиконкурентних узгоджених дій; географічні межі поширення антиконкурентних узгоджених дій; дати, місця та форми контактів,

спрямованих на узгодження конкурентної поведінки, та осіб, які вступали в ці контакти; дії учасників антиконкурентних узгоджених дій, завдяки яким відбулося чи могло відбутися узгодження конкурентної поведінки];

інформацію, що може підтверджувати антиконкурентні узгоджені дії [паперові документи чи документи в електронному вигляді (у тому числі повідомлення електронної пошти), листи, нотатки, записи (у тому числі аудіо- чи відеозаписи), угоди тощо, що підтверджують наявність узгодженої поведінки];

інформацію та пояснення щодо своєї участі в антиконкурентних узгоджених діях, зокрема щодо відсутності обставин, передбачених пунктом 1.5 розділу I цього Порядку;

перелік документів, що додаються до заяви.

З прикладом такої заяви ви може ознайомитися наприкінці цієї статті.

Крім того, заявник має надати іншу інформацію, яка йому відома і яка підтверджує наявність антиконкурентних узгоджених дій. Якщо документи надаються в електронному вигляді, то вони повинні бути записані на оптичний носій інформації типу CD-Recordable чи DVD-Recordable (без можливості перезапису інформації) в усіх редакціях. При цьому в разі надання документів в електронному вигляді в заяві про звільнення від відповідальності обов'язково вказуються характеристики відповідного оптичного носія інформації (марка, серійний номер тощо). Серійний номер є індивідуальним для кожного оптичного носія.

У разі якщо в заявника на момент подання заяви про звільнення від відповідальності недостатньо інформації для одержання звільнення від відповідальності, але така інформація може бути надана ним пізніше, то з метою забезпечення першості в повідомленні про антиконкурентні узгоджені дії він може звернутися до уповноваженої посадової особи Комітету із заявою на одержання листа-маркера від Комітету. Лист-маркер підтверджує першість звернення заявника до Комітету про звільнення від відповідальності.

В інтересах розслідування справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та з метою захисту інтересів заявника за його письмовим умотивованим клопотанням для відповідної заяви та доданої до неї інформації, а також для інформації про заявника встановлюється режим інформації з обмеженим доступом.

Отже, на сьогодні конкурентне законодавство України за певних умов передбачає навіть повне звільнення особи від відповідальності за антиконкурентні узгоджені дії. Тож з метою побудови бізнесу на чесних засадах суб'єкт господарювання має можливість добровільно повідомити Антимонопольному комітетові України про вчинені антиконкурентні узгоджені дії та уникнути відповідальності у вигляді штрафу, що складає

до 10 відсотків від обороту компанії за попередній рік. Детальніше щодо відповідальності за антиконкурентні узгоджені читайте в журналі «Радник в сфері державних закупівель» № 7 (34) за липень 2014 року, на сторінках 15-16.

І пам'ятайте, що у світі, де немає економічної конкуренції, спиться спокійніше, але живеться гірше.

Додаток 1. Зразок заяви

Антимонопольний комітет України

вул. Урицького, 45, м. Київ-35, 03680

Товариство з обмеженою відповідальністю

«МЕДУКРТЕХНОЛОГІЯ»

Київське шосе, 23, офіс 5, м. Київ, 02121,

тел./факс: (044) 384-00-92

ЗАЯВА

про звільнення від відповідальності за антиконкурентні узгоджені дії

Керуючись частиною 5 статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та у відповідності до Порядку подання заяв до Антимонопольного комітету України про звільнення від відповідальності за вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 25.06.2012 № 399-р (далі — Порядок), повідомляю наступне.

ТОВ «МЕДУКРТЕХНОЛОГІЯ» було учасником антиконкурентних узгоджених дій під час підготовки та участі у процедурі закупівлі інструментів і приладів медичних, хірургічних та стоматологічних — 10 найменувань (код ДК 016:2010 - 32.50.1), яка була оголошена Обласною клінічною лікарнею Департаменту охорони здоров'я Київської обласної державної адміністрації [оголошення № 056480, опублікованого на веб-порталі Уповноваженого органу від 24.09.2014 №16 (862)] (надалі — Процедура закупівлі).

Вчинення антиконкурентних узгоджених дії при цьому було ініційоване Товариством з обмеженою відповідальністю «ЛЮКСОПТФАРМ», в особі директора — Ігнатенка Івана Михайловича (місце проживання: 02543, м. Київ, вул. Шевченка, 77, кв. 111, контактний телефон: 098-365-45-67), який неодноразово вступав зі мною в контакт, щодо узгодження антиконкурентних узгоджених дій. Місцезнаходження ТОВ «ЛЮКСОПТФАРМ»: 02132, м. Київ, вул. І. Мазепи, 98, офіс 456, контактний тел.: (044) 654-54-12.

ТОВ «МЕДУКРТЕХНОЛОГІЯ» в моїй особі, директора — Володимира Івановича Сидорука вступило в антиконкурентні узгоджені дії з ТОВ «ЛЮКСОПТФАРМ» з 01 жовтня 2014 року, погодившись на пропозицію Ігнатенка І. М. підготувати документи, які подати в складі

пропозиції конкурсних торгів для участі в процедурі закупівлі та створення уявної конкуренції. З іншими особами щодо узгодження антиконкурентних узгоджених дій ТОВ «МЕДУКРТЕХНОЛОГІЯ» не вступало.

Зміст антиконкурентних узгоджених дій полягав в наступному. ТОВ «ЛЮКСОПТФАРМ» мала наміри перемогти в процедурі закупівлі. Проте, в зв'язку з тим, що дана компанія не могла бути впевненою у наявності конкурента під час подання та розкриття пропозицій конкурсних торгів, а також наявності конкурента при оцінці не відхилених пропозицій, Ігнатенко І. М. запропонував скласти йому таку конкуренцію, при цьому цінова пропозиція моєї компанії мала бути значно вищою.

Узгодження цін, на товари, що є предметом закупівлі та інші умови узгоджувалось нами через листування електронною поштою шляхом використання наступних поштових скриньок: sydooruk@medukrtechnology.ua та ignatenko@luxoptfarm.ua.

Доказами ініціативи ТОВ «ЛЮКСОПТФАРМ» участі ТОВ «МЕДУКРТЕХНОЛОГІЯ» в антиконкурентних узгоджених діях також слугують смс-повідомлення, відеозапис моїх зустрічей з Ігнатенком І. М. в офісі ТОВ «МЕДУКРТЕХНОЛОГІЯ» з камер внутрішнього спостереження та аудіозаписи останніх телефонних розмов.

Також, ТОВ «МЕДУКРТЕХНОЛОГІЯ» достовірно підтверджує відсутність обставин, передбачених пунктом 1.5 розділу I Порядку:

ТОВ «МЕДУКРТЕХНОЛОГІЯ», в особі жодного з працівників не було ініціатором антиконкурентних узгоджених дій;

не забезпечувало керівництво антиконкурентними узгодженими діями;

надало усі докази та інформацію стосовно вчинення ним антиконкурентних узгоджених дій, про які йому було відомо та які він міг безперешкодно отримати.

Готовий надати іншу запитувану інформацію для підтвердження правдивості викладеної інформації з метою встановлення достовірності викладених обставин та прийняття рішення про звільнення від відповідальності ТОВ «МЕДУКРТЕХНОЛОГІЯ» за вчинення антиконкурентних узгоджених дій.

Перелік документів, що додаються до заяви:

роздруківки листів електронної пошти (10 аркушів);

диск типу CD-R з записом смс-листування, відеозаписів камер внутрішнього спостереження та аудіозаписів телефонних розмов.

копії документів, що надавались ТОВ «МЕДУКРТЕХНОЛОГІЯ» в складі пропозиції

конкурсних торгів (200 аркушів).

Директор ТОВ «МЕДУКРТЕХНОЛОГІЯ»
В. І. Сидорук